

ТИПОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПОДКАСТІВ – НАЙВАЖЛИВІШОГО СЕГМЕНТА ІНТЕРНЕТ-РАДІО

Олександр Дмитровський

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, м. Львів, Україна,
e-mail: basf2001@ukr.net*

Розглянуто типологію українських подкастів в Україні, охарактеризовано окремі з них.
Ключові слова: Інтернет, подкаст, подкаст-термінал.

Подкастинг в Україні поки що знаходиться на початковій стадії свого розвитку, але поширюється з астрономічною швидкістю. Вважається, що подкастинг — це місце, де перетинаються блогінг і радіо. Фактично, подкастинг являє собою систему доставки передплатеного (RSS) онлайн-аудіоматеріалу. Споживачі отримують інформацію RSS, за допомогою якої плеєр оповіщає про те, що з'явився новий подкаст. Причому споживач може завантажити та прослухати його, не заходячи на Інтернет-сайт, де файл був опублікований [3].

Подкасти мають свої характеристики. До цих характеристик належать можливості:

- а) розміщення у мережі Інтернет індивідуальних подкастів користувачів;
- б) створення особистої зони кожним автором подкасту, яка є необхідною для організації мережевого обговорення змісту подкасту;
- в) організація мережевого обговорення змісту подкасту в особистій зоні користувача сервісу за допомогою мікроблога або веб-форуму;
- г) створення та модерація особистої зони, що здійснюються автором подкасту;
- г) розміщення повідомлень при організації мережевого обговорення змісту подкасту, котре відбувається хронологічно (як у блозі або на форумі). Користувачі не можуть вносити зміни у вузькоспеціалізовані: технічні (<http://itc.ua/podcast>), літературні (<http://dzyga.com/podcast/>), бізнес-подкасти (<http://B2BLogger.com>);
- д) доступність, яка проявляється в тому, що опублікований на сервері подкаст може бути переглянутий/прослуханий будь-яким зареєстрованим користувачем [5, с. 130].

Подкастом може бути окремих файл або регулярно поновлювана серія таких файлів, що публікуються за однією адресою в Інтернеті. Виокремлюють чотири основних типи подкастів:

- 1) аудіоподкаст – аудіофайл, який являє собою запис за допомогою звичайного мікрофона ідей, думок, лекцій, новин, презентацій, які несуть у собі явний інтерес і користь для цільової аудиторії;

- 2) відеоподкаст – відеофайл, що являє собою запис виступу на певну тему, знятий за допомогою цифрової відеокамери;
- 3) скрінкаст – нове явище, котре суттєво спростило навчання через Інтернет. Суть скрінкасту полягає в тому, що за допомогою спеціальної програми на екрані комп'ютера записуються дії разом із аудіокоментарями, що ідеально підходить для пояснень (наприклад, Camtasia Studio або Pinnacle Podcast Factory);
- 4) скайпкаст – голосова розмова, записана за допомогою популярної програми скайп і поширена переважно засобами подкастингу [1, с. 130–131].

Можна також розділити подкасти на:

- подкасти організацій (радіостанцій, університетів тощо);
- приватні подкасти блогерів.

Існують різні типи подкастів, наприклад, для вивчення мов:

- 1) автентичні подкасти (файли із записом носіїв мови);
- 2) подкасти, створені викладачами для своїх студентів;
- 3) студентські подкасти [6].

Виокремлюють такі основні жанри подкастів:

- аудіоблоги (аналог онлайн-щоденника);
- музика;
- техніка;
- комеді-подкаст;
- Couple Casts (особисте життя авторів);
- аудіокниги;
- освітні подкасти;
- інтерв'ю;
- новини;
- політика;
- радіовистави й радіошоу;
- кіно;
- спорт;
- ігри [4, с. 92].

Зазначимо, що в мережі Інтернет зустрічаються як професійно створені подкасти, що мають чітку продуману структуру, зміст, озвучування, так і аматорські аудіоблоги, котрі поступаються в якості запропонованому контенту.

В Інтернеті існують спеціальні сервери подкастів (подкаст-термінали). Найефективніший спосіб знайти необхідний подкаст – це звернутися до директорії подкастів, обрати цікаву категорію і переглянути список подкастів, доступних для завантаження [5, с. 131].

Під подкаст-терміналом розуміється Інтернет-сервіс, на якому дозволено розміщувати різні подкасти. Такий сервіс має спеціальне місце для збереження аудіофайлів та зручний інтерфейс для їх скачування і прослуховування. Крім того, подкаст-термінал дозволяє користувачеві організувати пошук потрібних даних, впорядковувати подкасти за відповідними темами по категоріях [2].

Таке явище як подкастинг останнім часом дійшло і до українських Інтернет-користувачів. На сьогоднішній день він активно розвивається.

Україномовні подкаст-сервіси можна поділити на:

- ті, що розраховані на широку аудиторію: музичні (<http://www.dnb.in.ua/podcast/>, <http://movacast.wordpress.com/>), громадські (<http://molode.com.ua>) тощо;
- вузькоспеціалізовані: технічні (<http://itc.ua/podcast>), літературні (<http://dzyga.com/podcast/>), бізнес-подкасти (<http://B2BLogger.com>);
- подкаст-термінали: <http://podcaster.org.ua>, <http://cpod.co>, <http://Mediabomba.com.ua> [2].

Стисло охарактеризуємо найцікавіші подкасти, які вже з'явилися в Україні і розраховані на широку аудиторію.

Перший український подкаст від медіахолдингу INTV – новини культури, політики, економіки і трохи розважальних шоу, тобто стандартний телевізійний набір. Добра якість звуку, професійний радіоформат, але слухати його доведеться прямо зі сторінки сайту, оскільки можливості щось скачати тут немає, тому подкастом цей канал можна вважати хіба що на половину.

Подкаст **“Занурення”** від Інтернет-журналу “AZH” – музичний. Тут можна послухати якісний закордонний поп, пост-рок, поп-рок та різноманітну альтернативну музику. Їхній формат – Brasstronaut, Under Byen, The National, HORSE THE BAND.

Серед плюсів подкасту можна назвати: інформаційне, добре зроблене музичне шоу, де кожен запис присвячено одному виконавцеві.

До недоліків треба віднести: оновлюється невідомо з якою періодичністю, RSS-підписка не працює, у відповідному підрозділі сайту багато помилок – то файли не вантажаться, то вантажаться, але не ті.

Panorama Podcast – драм-н-басовий подкаст від сайту dnb.in.ua. Drum ‘n’ Bass, скорочено D&B, D+B, DnB; МФА) – жанр електронної музики. Ведучими виступають пара львівських ді-джеїв Дерік і Тоніка. Якісний продукт: добрий звук і грамотно побудовані тематичні випуски. Зрозуміло, орієнтований виключно на любителів жанру.

Київський подкастер **basnik** спільно з **Олександром Зленком** займаються аудіо-поезією – начитують вірші, добирають звуковий супровід і викладають в себе на ЖЖ.

Переваги: якість звуку, начитки й оформлення на високому рівні.

Недоліки: немає систематизації.

Мовакаст – подкаст про українську мову та суржик. Донецький україномовний подкаст пояснює слухачам, як правильно говорити українською мовою.

Серед основних причин створення цього подкасту та блогу було те, що серед громадян України поширене таке явище як суржик та просто мовлення з помилками.

Формат подкасту обраний через те, що подібний спосіб сприйняття інформації є доволі зручним та доречним у наш динамічний час, коли люди дуже часто не мають часу на читання та повторення правил.

Подкаст можна завантажувати до mp3 плеєра чи комп'ютера та слухати в будь-якому місці. Окрім того, сам подкаст нетривалий (приблизно 15 хвилин). Тобто подібний спосіб сприймання інформації не завантажує надмірно та дає змогу слухачеві займатися іншими справами.

“Музика Є” – харківський музичний подкаст про харківські молодіжні гурти, містить їх музику та інтерв’ю з виконавцями. Зроблений в радіоному форматі та з хорошим звуком.

Вузькоспеціалізовані українські подкасти

На комп’ютерну тематику в Україні – один подкаст, російськомовний, від ІТС. UA-порталу, присвяченого інформаційним технологіям. Містить цікаві й змістовні інтерв’ю з українськими представниками цієї галузі.

Підписка працює, проте звук слабкий. Виходить подкаст рідко – раз на два тижні.

Літературний подкаст “кабі.net”. Тут викладаються записи літературних зустрічей, що відбуваються у львівській кав’ярні “Кабінет”. У ході зустрічей запрошені автори розповідають про свою творчість і обов’язково читають власні тексти.

Подкаст створений для популяризації української літератури в Інтернеті та захищений на всіх, хто цікавиться сучасною українською літературною творчістю.

Працює підписка через RSS, iTunes і RSS by e-mail. Там же викладаються текстові анонси майбутніх зустрічей, а в коментарях можна залишити запитання авторам, з тим щоб почути відповіді на них у наступному випуску.

Український PR-подкаст від PR-агенції “Hoshva PR”. Український PR подкаст – перший подкаст про PR в Україні. До уваги слухачів – інтерв’ю з українськими та закордонними фахівцями, цікаві дискусії та актуальні новини. Випуски подкасту з’являються щочетверга.

Автором і ведучою подкасту є Оксана Гошва. Партнер подкасту – Українська Асоціація зі зв’язків з громадськістю (UAPR). Подкаст створено за технічної підтримки B2Blogger.com.

Керівництво проекту враховує рекомендації слухачів щодо тем, гостей, тривалості випусків тощо.

Український PR подкаст буде цікавим як для досвідчених фахівців, так і для тих, хто тільки розпочинає будувати свою кар’єру у сфері комунікацій або просто цікавиться зв’язками з громадськістю.

Містить інтерв’ю з фахівцями галузі, дискусії та галузеві новини. Має чи не найбільшу кількість абонентів з україномовних кастів (RSS, отже, працює належно). Динамічний, гарно продуманий, інформативний – просто “клондайк” для тих, хто працює в цій галузі, а також для студентів-піарників.

B2B Беседи – корпоративний подкаст від компанії Systemgroup. “B2B” (business to business) орієнтований на підприємців й інших ділових людей, для яких RFID або EPR – не просто набір літер. Цей подкаст ініціювала й записувала співведуча головного хайтехнічного подкасту пострадянського простору Radio-T Марина Корецька. Завдяки їй подкаст може похвалитися добрим звуком і грамотно проведеними інтерв’ю.

Ще один бізнес-подкаст – **B2BLogger.com**. Сайт розміщує комерційні прес-релізи, а подкаст – це їхня аудіоверсія. Зрозуміти їх зможе кожен, але слухати про внутрішні новини далеких українських фірм не підприємцям навряд чи потрібно. У планах сайту – перетворення цього подкасту на щось цікавіше для цільової аудиторії, тобто на канал бізнес-новин з коментарями ньюзмейкерів та керівників піар-служб.

Щодо подкаст-терміналу, то його можна охарактеризувати як сервіс, що дозволяє розмістити на ньому свій подкаст, забезпечуючи місце для хостингу файлів та зручний інтерфейс. Як правило, на них викладаються молоді подкастери, які з тих чи інших причин не мають власного сайту.

Перший український подкаст-термінал **podcaster.org.ua**. З регулярно оновлюваного там можна знайти таке: громадський канал “С-Pod”, гумористичні відеоролики “ТількиТвійВідеоСаст”, адаптовані до завантаження на мобільний телефон; туди ж транслюються “PR-podcast”, “кабі.net” та “Музичний подкаст від “Дзиги”.

Можна підписатися на загальну RSS або на матеріали конкретного автора. Найцікавішим буде для подкастерів-початківців, які хочуть викладатися на цьому терміналі. Власник терміналу легко йде на контакт і радо допомагає молодим і перспективним.

“Громадський подкаст-термінал С-pod” – проект “Молодого радіо”, розрахований передовсім на колективне наповнення. Всі, хто має цікавий аудіоматеріал злободенної тематики, можуть там його розмістити. Проект фінансується фондом “Відродження” і передбачає, зокрема, навчання майбутніх подкастерів. Наразі перебуває в експериментальній фазі, шукаючи свій формат.

Випуски цікаві, але непрогнозовані (що передбачається суттю проекту) і не завжди з якісним звуком. Однак проект обіцяє перетворитися в широку громадську ініціативу. Він об’єднуватиме тих, хто цінує цікаву, а головне – по-справжньому живу інформацію.

Призначення – популяризувати подкастинг як засіб водночас і донесення, і отримання інформації про гострі проблеми, цікаві ініціативи, інші важливі справи.

Записаний на мобільний (з нього ж відісланий у блог) репортаж з демонстрації; інтерв’ю з відомим письменником, співаком, політиком; запис цікавої вуличної акції – прикладів подкастів безліч. “Канал громадського подкастингу <http://cpod.co>, він же с-pod” – це засіб не лише розважити себе та друзів, а й передусім повідомити важливу та цікаву інформацію, навіть не будучи журналістом і маючи мінімальні технічні навички.

С-pod має на меті об’єднати людей, які мають власну точку зору, які не пропускають цікавих фрагментів у своєму житті – цікавих перехожих, нестандартних ситуацій, захоплюючих історій. Подкастинг дає змогу жваво і цікаво викладати почуте та побачене.

У рамках С-pod діє Студія громадського подкастингу – скористатися нею зможе кожен, хто має що сказати.

Канал громадського подкастингу працює одночасно на трьох сайтах: Molode.com.ua, Podcaster.org.ua та Gurt.org.ua.

Mediabomba.com.ua – зроблений фахово з більшою кількістю контенту, російськомовний і переважно розважальний. Містить і аудіо-, і відеоподкасти. Інтерфейс зручний у використанні. Також цей термінал може похвалитися такими функціями, як можливість додавати випуски в обране, формувати з них плейлисти.

Вже зараз зрозуміло, що подкастинг – прямий конкурент радіо і телебачення. Він зручніший у користуванні, оскільки дає більшу свободу.

Зростання інтересу до подкастів збігається з ростом інтересу до Інтернет-мовлення загалом. Традиційні fm-станції поступово втрачають популярність і на перший план виходить Інтернет-радіо.

Список використаної літератури

1. Данилюк С. С. Особливості використання інтернет-технології “Подкаст” у процесі формування професійної компетентності майбутніх філологів [Електронний ресурс] / С. С. Данилюк. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vchdpu/ped/2012_101/Danyl.pdf
2. Ігнатенко О. Технологія подкастів як засіб навчання у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс] / О. Ігнатенко. – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/.../Ignatenko.pdf>
3. Львов М. Подкастинг / М. Львов // Информационно-технический журнал “Звукорежиссер”. – 2007. – № 7.
4. Яценко Ю. С. Подкасты в учебном процессе [Електронний ресурс] / Ю. С. Яценко. – Режим доступу: http://internetineft.narod.ru/МК_1_3.html
5. Салин Б. С. Некоторые аспекты использования подкастов в обучении английскому языку / Б. С. Салин // Современные проблемы науки и образования. 2010. – № 4 – С. 91–93.
6. Соломатина А. Г. Развитие умений говорения и аудирования учащихся посредством учебных подкастов / А. Г. Соломатина // Вестник Томского государственного университета. – 2011. – С. 130–134. – Серия: Язык и культура. – № 2 (14).

Стаття надійшла до редколегії 03.11.14

Прийнята до друку 07.11.14.

TYPOLOGY OF UKRAINIAN PODCAST – MAJOR SEGMENTS OF INTERNET RADIO

Olexandr Dmytrovskyi

*Ivan Franko National University of Lviv,
Generala Chuprynky Str., 49, 79044, Lviv, Ukraine,
e-mail: basf2001@ukr.net*

In the article was considered podcasts typology in Ukraine and were characterized some of them. In particular, it is about podcasting great opportunities, which in Ukraine is still in the initial stage of development. Taking into account this fact, the author identifies and examines the types of podcasts, their main genres, determines the most efficient way to search necessary podcast in the Internet. As proof of fast spread of podcasting in Ukraine, in the article called and briefly described the most interesting podcasts that are known in Ukraine and are designed for a broad audience. This also includes highly specialized Ukrainian podcasts and first Ukrainian podcast terminal. Growth of interest in podcast, the author notes, coincides with the growth of interest in Internet Broadcast as a whole, and traditional fm-stations gradually lose their popularity and at the forefront come out the Internet radio.

Key words: Internet, podcast, podcast terminal.